

درصد از کل اراضی کشور و بیش از ۶/۸ میلیون هکتار از اراضی تحت کشت با درجات متفاوتی شور هستند. در جدیدترین بررسی در سال ۲۰۲۰، ایران پس از چین، استرالیا و قزاقستان با بیش از ۸۸ میلیون هکتار اراضی شور در زمره کشورهای تهدید شونده از نظر تنش شوری محسوب می‌گردد. آنچه مسلم است اثرات سوء تنش شوری، علاوه بر اینکه پی‌آمدهای نامطلوبی بر روی منابع آب و خاک و تولید دارد، باعث توسعه مشکلات زیست‌محیطی، اقتصادی و اجتماعی می‌گردد.

بخش کشاورزی نقش حیاتی در اقتصاد و تولید مواد غذایی در کشور دارد. به همین منظور خوداتکایی در محصولات اساسی، افزایش پایدار تولید محصولات کشاورزی و درآمد زارعین در راستای تامین امنیت غذایی از اهداف مهم سیاستگذاران این بخش است. این در حالی است که به دلیل محدودیت منابع آبی و همچنین بهره‌برداری ناصحیح از این منابع محدود، روند نزولی کیفی و کمی منابع آب و خاک در مناطق مختلف کشور مشهود می‌باشد. بر اساس برآوردهای موجود در حدود ۵۵

اثرات شوری بر بخش کشاورزی

راهبردها	پی‌آمدها	حقایق
پایش زمانی و مکانی منابع آب و خاک شور و تهیه نقشه‌های روزآمد	افزایش شوری منابع خاک در اثر استفاده از آب‌های شورتر	کاهش روزافزون منابع آب مناسب قابل تخصیص به بخش کشاورزی
توسعه روش‌های بکارگیری پایدار و اقتصادی منابع آب و خاک بسیار شور و روش‌های بازچرخانی آب	کاهش عملکرد، کاهش بهره‌وری آب و سود اقتصادی در شرایط شور	وجود منابع وسیع آب و خاک شور و بسیار شور در سطح کشور
اصلاح الگوی کشت و تنوع بخشی به محصولات متحمل به شوری	عدم تناسب الگوی کشت موجود بر مبنای کیفیت منابع آب و خاک	افزایش شوری منابع آب به موازات کاهش حجم آب قابل استفاده
توسعه روش‌های اصلاح شوری خاک و بهسازی نسبت‌های یونی منابع آب و خاک	کاهش کیفیت خاک و توسعه مشکلات فیزیکی آن	عدم توازن یونی منابع آب و خاک
آموزش مدیریت شوری به کارشناسان و بهره‌برداران در اراضی شور	عدم امکان استفاده از سیستم‌های نوین آبیاری در این شرایط	وجود منابع ژنتیکی متنوع گیاهان شورزیست
توسعه و بومی‌سازی روش‌های نوین آبیاری در شرایط شور	توسعه مشکلات زیست محیطی و اجتماعی ناشی از گسترش شوری	وجود دانش بومی غنی استفاده از پایدار از منابع آب و خاک شور بخصوص در فلات مرکزی

(حداکثر تا شوری ۸ و در برخی موارد تا ۱۰ دسی‌زیمنس بر متر) کاربرد دارد.

راهکار دوم تغییر نگرش نسبت به منابع آب و خاک بسیار شور و استفاده از آنها در کشاورزی شورزیست یا شورورزی می‌باشد. با استفاده از این راهکار حجم قابل توجهی از آب‌های زیرزمینی بسیار شور (معمولاً شوری‌های بیشتر از ۱۰ دسی‌زیمنس بر متر)، زه‌آب‌های کشاورزی (با هر میزان شوری) و رودخانه‌های شور در

دو راهکار اساسی برای مقابله با اثرات شوری به منظور تولید پایدار در این شرایط معرفی شده است. راهکار اول که بر مدیریت منابع آب و خاک شور تاکید دارد، شامل استراتژی‌های مختلفی از جمله مدیریت آبیاری، تغییر الگوی کشت، استفاده از ارقام متحمل به شوری، بهبود روش‌های به‌زراعی و اصلاح خاک‌های نامتعارف می‌باشد. مسلماً مدیریت شوری در این شرایط علاوه بر هزینه بالا، صرفاً در محدوده شوری کم تا متوسط

تحقیقات کاربردی و دستاوردهای ترویجی در این زمینه را با سایر محققین، کارشناسان، مروجین و تولیدکنندگان عرصه کشاورزی به اشتراک بگذارد.

اهداف مختلفی برای انتشار این مجله مورد نظر می‌باشد که از جمله مهمترین آنها می‌توان به ترویج یافته‌های حاصل از پژوهش‌های کاربردی در زمینه تولید پایدار محصولات زراعی و باغی در شرایط شور؛ ترویج دانش فنی در زمینه زراعت گونه‌های شورزیست (علوفه‌ای، دانه‌ای، درختی)؛ استفاده از منابع آب شور در آبی‌پروری و تولید جلبک‌ها و معرفی فناوری‌های نوین و تجارب موفق در عرصه‌های کشاورزی در شرایط شور و سیستم‌های شورورزی به منظور کمک به حل برخی از مشکلات بخش کشاورزی در این شرایط اشاره نمود.

با توجه به توضیحات فوق، «مجله ترویجی شورورزی» آمادگی دارد که مطالعات انجام شده در ارتباط با موضوعات مدیریت و تولید گیاهان زراعی و باغی در شرایط شور؛ نتایج مطالعات تحقیقی-ترویجی در شرایط شور؛ تنوع بخشی به محصولات کشاورزی با معرفی گونه‌های شورزیست؛ مدیریت بهره‌برداری پایدار از منابع خاک و آب شور در سامانه های شورورزی، ارزیابی اقتصادی و اجتماعی تولید در منابع آب و خاک شور و سامانه های شورورزی؛ بهره‌برداری پایدار از منابع آب و خاک شور در تولید علوفه، دانه‌های روغنی و پروتئینی، زراعت چوب، گیاهان دارویی و آبی‌پروری و تهیه خوراک دام با استفاده از محصولات سیستم‌های شورورزی را پس از انجام فرآیند داوری منتشر نماید. امید است انتشار مستمر این مجله، سهم قابل توجهی در اشاعه دانش تولید پایدار در شرایط شور کشور داشته باشد.

مدیر مسئول و سردبیر

مجله شورورزی

نوار ساحلی جنوب که بدون استفاده به آب‌های آزاد می‌پیوندند و در مواردی آب دریا می‌توانند با استفاده از فناوری شورورزی مورد بهره‌برداری اقتصادی و پایدار قرار گیرند. در این روش بهره‌برداری از آب‌های شور به منظور تولید (گیاهان شورزیست و آبی‌پروری) هنگامی توصیه می‌گردد که امکان اجرای کشاورزی رایج از حیث عملیاتی و یا اقتصادی امکان‌پذیر نباشد. این بدان معنی است که شورورزی رقیبی برای کشاورزی رایج نمی‌باشد.

به دلیل اهمیت تنش شوری در بخش کشاورزی، بیشتر از یک قرن است که موضوع بسیاری از تحقیقات مراکز علمی و دانشگاهی دنیا، دستیابی به راهکارهای فوق برای مقابله با تنش شوری بوده است. در ایران نیز بر اساس منابع موجود از حدود ۶۳ سال پیش تحقیقات شوری در کشور آغاز شده است. براساس بررسی‌های انجام شده اگرچه فراوانی تحقیقات شوری در دهه ۶۰ کم بوده، ولی در دهه‌های اخیر با توجه به گسترش مشهود منابع آب و خاک شور و اثرات منفی آن بر تولیدات کشاورزی توجه بسیار بیشتری به این موضوع جلب شده است. به طوری که تعداد مقالات چاپ شده با موضوع شوری در سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۳ نزدیک هشت برابر ۲۴ سال پیش از آن بوده است.

در حال حاضر نشریه‌های علمی-پژوهشی مختلفی در کشور توسط موسسات پژوهشی و دانشگاه‌ها به منظور انتشار نتایج تحقیقاتی مختلف از جمله مطالعات انجام شده در شرایط شور در حال انتشار می‌باشد. اما نیاز به مجله‌ای که به طور اختصاصی به بحث مدیریت و تولید در شرایط شور و شورورزی به ویژه از منظر ترویجی بپردازد احساس می‌شود. به همین دلیل مرکز ملی تحقیقات شوری بر آن شد که با انتشار «مجله شورورزی»، نتایج